

OTROCI IN RAZVEZA

Pripravila: Helena Reščič Granda

Moderni časi, v katerih živimo, poleg hitrega napredka znanosti in tehnike ter obilja prinašajo s sabo neštete slabosti, med katerimi zagotovo prednjači odtujevanje med ljudmi, ki posledično vodi v razpad osnovne celice – družine. Statistike kažejo, da vsako leto razpade kar tretjina zakonov. Prav toliko je tudi otrok, ki morajo doživljati težo razveze, nesoglasij med staršema – človekoma, ki ju imajo neizmerno in brezpogojno radi. Razveza po raziskavah psihologov šteje med najbolj stresne in travmatične dogodke v življenju ter zagotovo globoko zaznamuje nežne otroške duše. Včasih pa jim prinese olajšanje, saj se končujejo neskončni prepiri in morda celo fizično obračunavanje med staršema; skoraj zagotovo pa se pojavljajo nove stiske, kajti otrok nehote izgublja enega od staršev. Starši so navadno ob razvezi močno ranjeni, poskrbeti morajo za osnovne pogoje novega življenja, zmanjkuje pa jim energije in časa, da bi poskrbeli za svoje duševno zdravje, kar je prvi pogoj za zdravo vzgojo otrok.

Otroci se na stiske odzovejo različno. Nekateri se začnejo upirati in zaidejo v težave, drugi so pretirano razvajeni, ker starša zaradi prezaposlenosti z drugimi problemi ne postavljata več meja ali pa tekmujeta za njihovo naklonjenost. Včasih v strahu, da bi izgubili naklonjenost preostalega starša, poskušajo ugajati s pretirano pridnostjo in delavnostjo. Težko je vse pripisati le razvezi, saj so nedvomno lahko vzgojno problematični tudi otroci iz navidezno zdravih in urejenih krščanskih družin, čeprav to spretno skrivajo. Zagotovo pa so otroci iz razvezanih zakonov izpostavljeni pretežkemu bremenu za svojo starost. Razvezani starši in družba (cerkveni dostojanstveniki niso izvzeti) se zavedamo tega dejstva, a nihče ne stori prav veliko v pomoč tem otrokom. Razumljivo je, da so za težki položaj otrok odgovorni izključno starši, ker pa so sami v nezavidljivem položaju in preživljajo osebne stiske, ne zmorejo poskrbeti za svoje otroke tako, kakorbi bilo treba.

V Ameriki so se mnogo pred nami srečali s to problematiko. V nekaterih zveznih državah se morata starša pred razvezo udeležiti svetovanja glede skrbi za otroke. Leta 1983 so v Chicagu ustanovili neprofitno organizacijo »Rainbow« za pomoč otrokom ob razvezi ali smrti enega od staršev, ki se je naglo razširila po vsem svetu, tudi v Evropo. Zelo dobro so v tem pogledu organizirani v naši severni sosedki Avstriji – v tem združenju sodelujejo z roko v roki vladne in cerkvene organizacije. Poleg majhnih skupin otrok enake starosti pripravljajo delavnice za starše, počitnice za otroke, seminarje ... Skrbijo pa tudi za primerno strokovno usposobljenost osebja za vodenje skupin.

Posvet »Otroci in razveza« v organizaciji skupine SRCE je bil kljub številnim poslanim vabilom in predavateljem z bogatimi izkušnjami iz spremljanja otrok slabo obiskan, odzvali se niso niti duhovniki niti druge cerkvene organizacije. Kljub temu smo udeleženci v sklepnem delu posveta sprejeli nekaj pobud, kako vsaj po naših skromnih močeh pomagati otrokom ob razvezi. Poleg strokovnega programa za mlajše otroke na duhovnih vajah za razvezane bomo poskušali organizirati duhovne vaje za naše skoraj odrasle otroke in morda bodo začutili potrebo po druženju v skupini. Še naprej bomo opozarjali na ta rakavi problem današnje družbe in si prizadevali pritegniti k sodelovanju strokovnjake, ki bodo morda pripravljene pomagati pri vzpostavitvi mavrične mreže tudi pri nas. In morda bodo pobudam prisluhnili tudi duhovniki, kateheti in pedagogi, ki se z otroki srečujejo vsak dan in zaznavajo njihove stiske. S skupnimi močmi bomo lahko pomagali otrokom, ki so se prežgodaj znašli v viharjih življenja.